

Przekształcenie jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością – etapy, wady i zalety, kwestie podatkowe

Jednoosobowa działalność gospodarcza to nadal najpopularniejsza forma prawna prowadzenia biznesu w Polsce. Niestety, obecne regulacje prawne jednoosobowych działalności gospodarczych nie zawsze wychodzą naprzeciw potrzebom wynikającym z rozwoju firmy oraz zmieniających się okoliczności biznesowych. Zmiana działalności gospodarczej na spółkę daje możliwość ograniczenia odpowiedzialności osobistej przedsiębiorcy za zobowiązania firmy, pozwala zabezpieczyć biznes na wypadek niespodziewanych zdarzeń losowych, a także umożliwia zaplanowanie przekazania biznesu następnym pokoleniom. Potrzeba przekształcenia działalności często wynika również z chęci sprzedaży firmy lub pozyskania nowego inwestora. Przekształcenie przedsiębiorcy w spółkę jest ponadto świetną okazją do uporządkowania działalności czy reorganizacji struktury firmy. Przekształcenie jednoosobowej działalności w spółkę z o.o. jest procesem złożonym, każdorazowo wymagającym indywidualnej analizy sytuacji gospodarczej i finansowej przedsiębiorstwa.

Przekształcenie jednoosobowej działalności może nastąpić w jednym z 3 modeli:

1. albo poprzez przekształcenie jej w jednoosobową spółkę z o.o. (która następnie może ulec dalszym przekształceniom),
2. albo w drodze wniesienia całego przedsiębiorstwa jednoosobowej działalności do nowej spółki (sp. z o.o. lub np. spółki komandytowej)
3. albo poprzez stopniowe wygaszanie jednoosobowej działalności na rzecz nowo powstałej spółki

W niniejszym artykule szczegółowo opisany zostanie **pierwszy model** przekształcenia jednoosobowej działalności w spółkę z o.o.

I). Cechy charakterystyczne:

1). Przekształcany przedsiębiorca staje się z dniem wpisu spółki z o.o. do rejestru przedsiębiorców KRS jedynym wspólnikiem przekształconej spółki. Następnie jako jedyny wspólnik sp. z o.o. zbywa (sprzedaje, darowuje) część udziałów na inną osobą, dzięki czemu wspólnicy nie muszą płacić składek ZUS. Istnieje możliwość późniejszego przekształcenia sp. z o.o. w inną spółkę. W wyniku przekształcenia powstaje nowa spółka z o.o., której przysługują wszelkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy Przekształcanego.

2). Przekształcenie jednoosobowej działalności w spółkę z o.o. następuje w dniu wpisania tej spółki do rejestru przedsiębiorców KRS.

3). Przekształcenie działalności w spółkę z o.o. nie wpływa na istniejące umowy zawarte przez przedsiębiorcę. W miejsce przedsiębiorcy, jako strony umowy, wchodzi z mocy prawa spółka z o.o. Brak jest potrzeby zawierania ponownie umów podpisanych już przez jednoosobowego przedsiębiorcę z osobami trzecimi; nie trzeba również ich aneksować. Kontrahent nie musi wyrażać zgody na wejście spółki z o.o. w prawa przekształcanego przedsiębiorcy, nawet jeżeli w umowie zawarte jest postanowienie o zakazie tzw. cesji.

4). Wchodzący w skład jednoosobowo prowadzonej działalności gospodarczej majątek (nieruchomości, środki pieniężne, maszyny, wyposażenie itd.) staje się majątkiem sp. z o.o. bez konieczności podpisywania aneksów.

5). Pracownicy stają się z mocy prawa „automatycznie” pracownikami spółki z o.o., bez konieczności uzyskiwania od nich żadnych zgód.

6). Co do zasady koncesje, zezwolenia, ulgi, bądź inne decyzje administracyjne „przechodzą automatycznie” na spółkę z o.o. powstałą w wyniku przekształcenia JDG. Nie trzeba zatem ponownie występować do urzędów o nowe decyzje. Oczywiście istnieje kilka wyjątków – co wynika wprost z przepisów szczególnych.

7). **Zarząd w nowej spółce z o.o.** W wyniku przeprowadzenia przekształcenia przedsiębiorcy prowadzącego we własnym imieniu działalność gospodarczą w jednoosobową spółkę kapitałową, przedsiębiorca prawdopodobnie obejmie stanowisko w zarządzie nowo powstałej spółki. W ten sposób będzie zarządzał przedsiębiorstwem spółki, zamiast swoim własnym – w jego sytuacji faktycznej zmiana nie będzie widoczna. Przekształceniu tak naprawdę podlega przedsiębiorstwo, czyli majątek potrzebny do prowadzenia działalności gospodarczej, będący własnością przedsiębiorcy. Warto mieć na uwadze, że spółka utworzona w wyniku przekształcenia w momencie jej rejestracji musi być spółką jednoosobową, czyli posiadającą jednego wspólnika lub akcjonariusza. Po wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego takiej spółki, jej udziałami i akcjami można rozporządzać praktycznie bez ograniczeń i w dowolny sposób ukształtować skład wspólników w nowej spółce.

8). **Nowy NIP i REGON.** Należy pamiętać, że numery NIP i REGON nie przechodzą na nowo utworzoną spółkę kapitałową z momentem wpisu jej do Krajowego Rejestru Sądowego. Numery te pozostaną numerami identyfikującymi przedsiębiorcę, jako osobę fizyczną. W przypadku przekształcenia przedsiębiorcy w jednoosobową spółkę kapitałową, spółce tej zostają nadane nowe numery identyfikacyjne.

9). **Wniesienie majątku do spółki.** Problemem praktycznym, który pojawia się przy prowadzeniu procesów przekształceń przedsiębiorców jest brak możliwości wydzielenia składników majątku przedsiębiorstwa przedsiębiorcy przekształcanego w trakcie procesu przekształcenia. Zgodnie z przepisami na spółkę przechodzą „wszystkie” prawa i obowiązki przedsiębiorcy, co prowadzi może do zbyt szerokiej interpretacji. Prawem przedsiębiorcy może być prawo własności do użytkowanego przez niego również na cele prywatne samochodu, czy obowiązki wynikające z umowy kredytu bankowego. Aby zapobiec takiej sytuacji rekomendujemy dokonanie spisu majątku przedsiębiorstwa i przeniesienie do majątku prywatnego problematycznych składników jeszcze przed przekształceniem, tak żeby majątek w który wyposażona zostanie spółka przekształcona wskazany został w planie przekształcenia i załączonej do niego wycenie majątku. W tym zakresie niezwykle ważna jest współpraca z księgowym i biegłym rewidentem już na etapie przygotowawczym przekształcenia, aby jego przeprowadzenie nie przyniosło przedsiębiorcy poza wieloma zaletami dolegliwości natury rachunkowo-podatkowej.

10). **Pozyskiwanie kapitału i finansowania.** Przekształcenie przedsiębiorcy w spółkę kapitałową może być pierwszym etapem w procesie przystąpienia inwestora do spółki, wnoszącego nowe środki na rozwój działalności lub know-how.

11). **Odpowiedzialność przedsiębiorcy za zobowiązania.** Samo przekształcenie przedsiębiorcy w spółkę z o.o. nie oznacza, że przedsiębiorca zostaje zwolniony z odpowiedzialności za zobowiązania

przedsiębiorstwa, za które odpowiadał przecież całym swoim majątkiem. Przekształcenie nie jest sposobem na ucieczkę przed długami z powodu szczególnej modyfikacji zasad odpowiedzialności za zobowiązania sp. z o.o. W sytuacji przekształcenia przedsiębiorcy w sp. z o.o., przez okres trzech lat od dnia przekształcenia odpowiedzialność za zobowiązania przedsiębiorcy przekształcanego związane z prowadzoną działalnością gospodarczą powstałe przed dniem przekształcenia ponosi spółka przekształcona jak i solidarnie z nią przedsiębiorca,

II). Czas trwania procesu przekształcania:

Podane przedziały czasowe mają charakter orientacyjny. W dużej mierze szybkość procesu zależy od kilku czynników a w szczególności działania samego przedsiębiorcy oraz sądu rejestrowego. Przekształcenie działalności gospodarczej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością może trwać nawet pół roku.

- Prace przy sporządzeniu bilansu i planu przekształcenia – ok. 30 dni
- Wyznaczenie przez sąd biegłego rewidenta do zbadania planu przekształcenia – max. 30 dni
- Przygotowanie opinii przez biegłego rewidenta – max. 2 miesiące
- Czas rejestracji spółki z o.o. – od 14 dni do 2 miesięcy

III). Etapy przekształcenia i wymogi formalne:

Aby dokonać przekształcenia przedsiębiorcy w spółkę z o.o. należy wypełnić szereg formalności, których wymaga ustawodawca. Są to, zgodnie z art. 584⁵ k.s.h.:

- 1) sporządzenie planu przekształcenia przedsiębiorcy (w formie aktu notarialnego) wraz z załącznikami oraz opinią biegłego rewidenta;
- 2) złożenie oświadczenia o przekształceniu przedsiębiorcy, również w formie aktu notarialnego;
- 3) powołanie członków organów spółki przekształconej;
- 4) zawarcie umowy spółki przekształconej;
- 5) dokonanie w rejestrze wpisu spółki przekształconej i wykreślenia przedsiębiorcy przekształcanego z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Krok 1 – przygotowanie planu przekształcenia i badanie przez biegłego. Na tym etapie księgowość Przedsiębiorcy sporządza:

- sprawozdanie finansowe sporządzone dla celów przekształcenia na dzień przypadający w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia przez przedsiębiorcę oświadczenia o przekształceniu. Sprawozdanie to przygotowuje się przy zastosowaniu takich samych metod i w takim samym układzie, jak ostatnie roczne sprawozdanie finansowe,
- wycenę składników majątku (aktywów i pasywów) przedsiębiorcy,
- zestawienie wartości bilansowej majątku Przedsiębiorcy na określony dzień w miesiącu poprzedzającym (zwykle na ostatni dzień miesiąca).

Krok 2 – na tym etapie zwykle zawodowy prawnik przygotowuje:

- projekt oświadczenia w sprawie przekształcenia Przedsiębiorcy w spółkę;
- projekt umowy (aktu założycielskiego) spółki przekształconej;

- składa plan przekształcenia wraz z załącznikami do KRS i wnosi o wyznaczenie biegłego rewidenta do zbadania jego rzetelności. **Istnieje możliwość wskazania swojego biegłego.**

Można starać się przyspieszyć ten etap i przed złożeniem wniosku do KRS o wyznaczenie biegłego (rewidenta), w pierwszej kolejności przekazać biegłemu do badania ten plan, a następnie przejść do powyższego Kroku 2, zaś wniosek o wyznaczenie biegłego złożyć wraz z dokumentacją z poniższego Kroku 3.

Krok 3 – złożenie w KRS wniosku o ujawnienie przekształcenia. Spółka z o.o. powstaje z chwilą jej wpisu do KRS i z tą samą chwilą ustaje byt działalności gospodarczej przedsiębiorcy.

Krok 4 – ostatni etap to prawidłowe złożenie dokumentów w KRS celem rejestracji spółki z o.o. Wniosek do KRS należy złożyć w ciągu 6 miesięcy od podpisania aktu założycielskiego spółki z o.o. Wniosek składa się na standardowych formularzach i musisz dołączyć do niego wszystkie dokumenty, jakie wymaga Kodeks spółek handlowych.

IV). Koszt przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z o. o.:

Łączne koszty przekształcenia działalności gospodarczej w spółkę z o.o. to ok. 5000 zł. Są to koszty orientacyjne, a dokładne wyliczenia są uzależnione od cech firmy. Na powyższą koszty składają się m.in.: **ok. 1000 zł** – ustalenie wartości bilansowej majątku. Konieczne do rozpoczęcia procedury przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z o.o. jest sporządzenie bilansu majątku. Tę czynność możesz zlecić biegłemu rewidentowi lub księgowemu. Ostateczny koszt bilansu będzie różny w zależności od wielkości majątku i rodzaju składników.

1700 zł – plan przekształcenia. Zgodnie z art. 584 kodeksu spółek handlowych, plan przekształcenia JDG w spółkę wymaga formy aktu notarialnego. Wiąże się to z kosztami notarialnymi **ok. 200 zł netto**. Mając już plan, musisz teraz znaleźć biegłego rewidenta, który zbada plan przekształcenia. Wniosek do sądu o wyznaczenie rewidenta to 300 zł. Koszt wynagrodzenia dla biegłego rewidenta to **ok. 1500 zł**, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa. Wynagrodzenie określa sąd, ale warto wcześniej dogadać się z biegłym.

200 zł – oświadczenie poświadczony notarialnie

Kolejnym kosztem jest napisanie oświadczenia o zamiarze zmiany działalności gospodarczej w spółkę z o.o.. Oświadczenie musi mieć formę aktu notarialnego, dlatego należy doliczyć koszt notariusza w wysokości **ok. 200 zł**. Koszt może wzrosnąć wraz z wysokością kapitału zakładowego.

925 zł – sporządzenie umowy spółki i podatek PCC. Do założenia spółki z o.o. w przypadku przekształcenia z JDG, konieczna jest umowa spółki w formie aktu notarialnego. Samo spisanie umowy spółki przez prawnika to koszt **ok. 500 zł** przy standardowej umowie. Kolejny koszt to notariusz, który musi poświadczyć notarialnie umowę spółki. Przy małych spółkach ceny rozpoczynają się od **400 zł**. Do całej procedury należy jeszcze doliczyć 0,5% podatku PCC liczonego od wartości kapitału zakładowego spółki z o.o. Kapitał zakładowy to minimum 5000 zł, dlatego najmniejszy PCC wyniesie **25 zł**. Nie mniej jeśli wartość majątku będzie o wiele wyższa, np. 100 tys. zł, wówczas kapitał zakładowy powinien być wyższy. Różnicę pomiędzy wartością majątku a kapitałem zakładowym wnosi się do firmy jako kapitał zapasowy, czyli *agio*.

600 zł – złożenie wniosku o rejestrację w KRS. Ostatni etap to złożenie wniosku o rejestrację spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym. Koszt złożenia wniosku to **500 zł**. Do tego musisz doliczyć **100 zł** opłaty za obowiązkowe opublikowanie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Po rejestracji spółka otrzyma identyfikator w postaci numeru KRS.

Sukcesja podatkowa

Odnosząc się do pojęcia jakim jest sukcesja podatkowa należy przede wszystkim wskazać, że o ile w oparciu o przepisy KSH, tj. art. 584² § 1 **spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształconego**, to przepisy te **nie odnoszą się do praw i obowiązków uregulowanych w przepisach szczególnych**.

Zgodnie z art. 584² § 2 KSH bowiem **spółka przekształcona pozostaje podmiotem w szczególności zezwoleń, koncesji i ulg, które zostały przyznane przedsiębiorcy przed jego przekształceniem**, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji albo ulgi stanowi inaczej.

Zgodnie z art. 93a § 4 Ordynacji Podatkowej **jednoosobowa spółka kapitałowa powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną wstępuje w przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa przekształcanego przedsiębiorcy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, z wyjątkiem tych praw, które nie mogą być kontynuowane na podstawie przepisów regulujących opodatkowanie spółek kapitałowych**.

Jeśli zaś chodzi o zobowiązania dotyczące zaległości podatkowych przedsiębiorcy powstałe przed momentem przekształcenia, zakres odpowiedzialności określa art. 112b Ordynacji Podatkowej. Jak wskazano bowiem w tym przepisie **jednoosobowa spółka kapitałowa powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z tą osobą fizyczną za powstałe do dnia przekształcenia zaległości podatkowe przedsiębiorcy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą**. Co zarazem istotne - nie ma możliwości uwolnienia się od przewidzianej w art. 112b Ordynacji Podatkowej solidarnej odpowiedzialności.

Powołując się więc na wskazane powyżej przepisy, jak i ukształtowaną linię orzecniczą sądów administracyjnych należy podkreślić, że jednoosobowa spółka kapitałowa powstała w wyniku przekształcenia indywidualnego przedsiębiorcy wstępuje jedynie w jego prawa podatkowe, nie zaś w obowiązki. Osoba fizyczna która dokonała przekształcenia swojej działalności gospodarczej w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, mimo przekształcenia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej nadal istnieje. Zaległości podatkowe które powstały przed momentem przekształcenia pozostają przy osobie fizycznej jako podmiocie, który je wygenerował, zaś spółka ponosi, jak wskazano w art. 112b Ordynacji Podatkowej solidarną odpowiedzialność za te zaległości.

Podatek VAT oraz Podatek dochodowy

Przekształcenie przedsiębiorcy w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością nie prowadzi do powstania dochodu podlegającego opodatkowaniu. Pamiętać jednak trzeba o zapłacie PCC, jak wskazano już w

poprzedniej części artykułu. PCC należy opłacić w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na konto właściwego urzędu skarbowego oraz złożyć deklarację (wypełnić formularz) PCC-3. PCC wynosi 0,5% wartości ustalonego kapitału zakładowego.

Należy jednak pamiętać, **od momentu przekształcenia spółka staje się podatnikiem CIT. Podatek opłacamy więc dwutorowo – oddzielnie opodatkowane są zyski spółki - CIT, oddzielnie zyski wspólników w przypadku wypłaty (w formie dywidendy) – PIT.** Podatek CIT od zysku uzyskanego przez Spółkę należy opłacić w **wysokości 19% lub 9% w przypadku obniżonej stawki CIT.** Istotny jest fakt, iż podatek CIT opłacany jest od **dochodu uzyskanego przez Spółkę.** Dochodem są przychody Spółki, od których należy odjąć koszty poniesione przez Spółkę na poczet prowadzonej działalności.

Z obniżonej stawki podatku CIT - 9% nie mogą skorzystać wszyscy podatnicy. **Uprawnienie do opłaty niższej stawki podatku CIT 9% mają ci podatnicy, którzy w danym roku podatkowym nie przekraczają kwoty przychodu 2 mln euro wyrażonej w polskich złotych.** Podatek dochodowy od osób fizycznych – PIT płacą wspólnicy Spółki, którym zostały wypłacone dywidendy. W tym przypadku podatek wynosi 19%.

Należy wskazać, iż **po przekształceniu spółka będzie miała inny NIP,** niż wcześniejszy przedsiębiorca, który dokonał przekształcenia działalności gospodarczej w jednoosobową spółkę z o.o. **Oznacza to więc konieczność ponownej rejestracji jako czynny podatnik VAT.** Zgłoszenia jako czynny podatnik VAT dokonujemy poprzez wypełnienie i złożenie formularza VAT – R. Formularz należy wypełnić i dostarczyć do właściwego Urzędu Skarbowego w miesiącu poprzedzającym planowane zgłoszenie jako czynny podatnik VAT.

Odnosząc się do omówionego już wcześniej pojęcia sukcesji podatkowej, wskazać należy również iż Spółka z o.o. będzie miała możliwość wstąpienia w uprawnienia przysługujące uprzednio osobie prowadzącej działalność gospodarczą. Dlatego też otwiera to Spółce możliwość skorzystania z uprawnienia, jakim jest otrzymanie zwrotu nadwyżki wpłaconego podatku naliczonego nad należnym, do odliczenia naliczonego podatku VAT w działalności od podatku należnego spółki.

Skutki w zakresie rachunkowości

Przekształcona Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością **ma obowiązek prowadzenia pełnej księgowości.** Nie ma od tej zasady żadnych wyjątków. Oznacza to, że należy ewidencjonować każdą operację związaną z działalnością firmy. Księgi muszą być więc prowadzone w sposób skrupulatny i dokładny. **Należy ewidencjonować więc każdą transakcję dokonaną w związku z prowadzoną działalnością. Każda zmiana widoczna na koncie spółki musi mieć odzwierciedlenie w księgach.**

Tak prowadzona księgowość wymaga więc wiedzy i umiejętności. Ma ona umożliwić Spółce bieżące monitorowanie jej stanu finansowego, jak również wyliczenie należnego podatku.

Spółka zobowiązana jest również do **przedłożenia sprawozdania finansowego do KRS, które jest obowiązkowe dla wszystkich podmiotów prowadzących pełną księgowość.** Sprawozdanie sporządza się na koniec roku obrotowego, na podstawie informacji zawartych w księgach podatkowych. Na podstawie

tak sporządzonego sprawozdania można dokonać weryfikacji stanu finansowego spółki, jak również wyliczyć jej wartość.

Jednoosobowa działalność gospodarcza, spółka z.o.o. a „Polski Ład”

Na gruncie aktualnych przewidywanych zmian podatkowych, analizując zagadnienie przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, nie sposób nie wspomnieć o problematyce tzw. Polskiego Ładu. Po opublikowaniu projektu ustawy podatkowej, będącej częścią Polskiego Ładu, wiodącą kwestią z jaką będą musieli zmierzyć się przedsiębiorcy jest to, w jaki sposób powinni zneutralizować negatywne skutki planowanych zmian, gdyż obciążenie podatkowe okaże się dla wielu z nich znacznie wyższe niż obecnie.

W dużej mierze spowodowane będzie to zmianą sposobu naliczania składki zdrowotnej. Obecnie, co do zasady, przedsiębiorcy płacą co miesiąc 381,81 zł składki zdrowotnej. Po zmianach jej wysokość, dla osób rozliczających się według skali podatkowej, wynosić ma nawet 9 % dochodów. Co więcej **nie będzie już możliwości odliczenia części składki od podatku**. Zmieni się także wysokość składki dla firm rozliczających się w sposób uproszczony, czyli tych, które wybiorą podatek liniowy 19%, ryczałt lub kartę podatkową. Rozliczający się podatkiem liniowym - tzw. liniowcy - zapłacą 4,9 %. W przypadku osób rozliczających się podatkiem zryczałtowanym zostaną ustawione progi – dla firm o rocznych przychodach do 60 tys. zł będzie to 9 % od 60 proc. przeciętnego wynagrodzenia; dla spółek o przychodach między 60 tys. zł a 300 tys. zł – od 100 proc. przeciętnego wynagrodzenia, zaś dla przedsiębiorstw o przychodach ponad 300 tys. zł – od 180 proc. przeciętnego wynagrodzenia. Przy rozliczających się kartą podatkową składka zdrowotna będzie liczona nie od średniego wynagrodzenia, ale od minimalnego wynagrodzenia.

Wprowadzenie składki zdrowotnej 4,9 % liczonej od dochodu jednocześnie z brakiem możliwości jej odliczania, prowadzi do jednej konkluzji - podatnicy rozliczający się na zasadach podatku liniowego nie zapłacą podatku 19 %. Realne obciążenie publicznoprawne od dochodu wyniesie 23,9 %.

Jak zostało wykazane powyżej zmiany dotkną podatników prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze rozliczających się według skali podatkowej, pomimo zwiększenia kwoty wolnej od podatku. Co prawda, do 30 tys. zł dochodu podatnicy nie zapłacą podatku 17 proc., ale zapłacą za to składkę zdrowotną w wysokości 9 proc., nie mniej niż 270 zł (w 2022 r.). Powyżej kwoty wolnej obciążenia będą rosły w postaci podatku, najpierw 17 proc., a następnie 32 proc. plus składka zdrowotna. Można więc pokusić się o stwierdzenie, że obowiązywać będą trzy progi podatkowe: 9 %, 26 % i 41 %. Nieznacznie zyskać mogą jedynie drobni przedsiębiorcy z dochodami w wysokości 5-6 tys. zł miesięcznie, rozliczający się np. według skali podatkowej. Ten zysk będzie jednak mało odczuwalny, zwłaszcza przy obecnej inflacji. Natomiast podatnicy, którzy stracą na zmianach Polskiego Ładu, mogą odczuć znaczne uszczuplenie dochodów, co może się przełożyć na ceny usług.

Jedną z profesji, które najbardziej odczują zmiany, są programiści, którzy często korzystają ze współpracy B2B i rozliczają się na zasadach podatku liniowego. Ci przedsiębiorcy będą musieli zastanowić się, czy przejść na ryczałt ewidencjonowany, czy pozostać na podatku liniowym. Rząd zachęca do przejścia na ryczałt, m.in. poprzez zmniejszenie dla programistów ryczałtu z 15 do 12 proc. To mniej w porównaniu z 19-proc. podatkiem liniowym, jednak **ryczałt ma wadę w postaci niemożliwości**

zaliczania kosztów. Innym ważnym aspektem jest brak możliwości skorzystania przy ryczałcie z ulgi IP BOX, gdzie podatek wynosi 5 proc.

Ponadto - dziś przedsiębiorcy prowadzący jednoosobowe działalności gospodarcze, którzy nie zatrudniają pracowników, nie muszą wysyłać co miesiąc dokumentów do ZUS. Wystarczy, że taki przedsiębiorca na danym kodzie zgłoszeniowym raz wyśle dokumenty, a następne będą kopiowane, nawet jeśli zmienia się ustawowa podstawa ubezpieczenia. **Od 1 stycznia 2022 r. przedsiębiorcy co miesiąc będą musieli wskazywać podstawę do składki zdrowotnej. Ponadto w przypadku nadpłaty składki będą musieli wystąpić z wnioskiem o jej zwrot i będą mieli na to tylko miesiąc.** Drugi dodatkowy obowiązek, który dojdzie w 2023 roku to przesyłanie JPK dla podatku dochodowego. Z pewnością te czynności zostaną przerzucone na biura rachunkowe, a to będzie się wiązało ze zmianą ceny za usługi.

Przekształcając jednoosobową działalność gospodarczą w spółkę z o.o., oprócz ogólnych korzyści prawnych, będących istotnym motywatorem do wejścia w tę formę prawną, czyli przede wszystkim ograniczenie ryzyka prowadzonej działalności gospodarczej, zarówno z punktu widzenia odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe, jak i cywilne, większa trwałość biznesu i odporność na różnego rodzaju zawirowania, łatwość sukcesji, podzielność udziałów itd. (wskazane w powyżej części niniejszego artykułu), **obecnie należy dodać do tego także kwestie związane z nowo wprowadzanym Polskim Ładem.**

Jeśli chodzi o aspekty podatkowe funkcjonowania spółki z o.o., to należy pamiętać o stawce podatkowej. Oczywiście bazowa stawka to 19 proc., ale poniżej kwoty 2 mln euro przychodów mamy stawkę 9 proc., nie mamy składki zdrowotnej. Konkretnie przepisy pokazują, że ta składka zdrowotna nie będzie dotyczyła spółki z o.o., w pewnym zakresie wspólnika jednoosobowej spółki z o.o., ale też ma to wyglądać korzystniej niż w przypadku jednoosobowego przedsiębiorcy. Pamiętać należy, że nie mamy tutaj daniny solidarnościowej, więc od razu przy większych działalnościach gospodarczych, bardziej zyskownych, mamy również plus. Ponadto istnieje możliwość skorzystania z tzw. CIT estońskiego, który z jednej strony, daje możliwość płacenia podatku, dopóki zysk ze spółki nie jest dystrybuowany, ale również zapewnia niższe łączne opodatkowanie PIT i CIT, niż mielibyśmy na zasadach ogólnych w spółce z o.o.

Przy prowadzeniu działalności w formie spółki z o.o. mamy możliwość, a nawet konieczność ustrukturyzowania relacji pomiędzy wspólnikiem a spółką z o.o. w kontekście tego, co wspólnik robi dla spółki. Należy mieć tu na myśli zarówno usługi zarządzania, jak i usługi specjalistyczne, co przy mniejszych działalnościach, które opierają się na pracy własnej wspólnika, może być bardzo istotną pozycją kosztową takiej spółki z o.o. Spółka z o.o., opierając się na pracy własnej wspólnika, ponosi czy po prostu powinna ponosić koszty pracy tego wspólnika. Wspólnik taki - rozliczając się ze spółką z o.o., również będzie wybierał określoną formę rozliczeń dochodu, które uzyskuje z tej spółki. Myślę, że tutaj też często będzie wybierany ryczałt. Będziemy mieć taką właśnie strukturę wspólnik – spółka – ryczałt; spółka – zewnętrzny świat – najchętniej 9-procentowa stawka CIT. Kluczowym elementem takiej struktury jest możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wynagrodzenia za usługi, które wspólnik świadczy na rzecz spółki. Tutaj są jednak pewne wątpliwości związane z zapowiadaną **tzw. ukrytą dywidendą.**

Drugim kluczowym elementem jest 9-procentowy podatek. Aby spółka z o.o. była atrakcyjna, to powinna płacić podatek w wysokości 9 proc. Powinno być to zasadą przy mniejszych biznesach, skoro ten podatek dotyczy działalności gospodarczych, które nie przynoszą więcej niż 2 mln euro przychodów.

Problem jest taki, że jeżeli już dziś przedsiębiorca prowadzi firmę w formie jednoosobowej działalności czy w formie spółki np. jawnej czy cywilnej, to wejście w formę spółki z o.o. zostało znacząco utrudnione. **Przykładowo proste przekształcenie czy to jednoosobowej działalności, czy spółki jawnej prowadzi do utraty 9-procentowego podatku w spółce z o.o. powstałej z przekształcenia.** Na dwa lata, to może być krócej, w zależności od tego, kiedy do takiego przekształcenia doszło, ale generalnie przynajmniej kilkanaście miesięcy będą płacił wyższy podatek. Po przeanalizowaniu sytuacji spółki, być może korzystnym rozwiązaniem byłoby założenie nowej spółki z o.o., i sukcesywne przeniesienie majątku z pierwszej spółki z o.o. na spółkę nowoutworzoną, a następnie likwidacja pierwszej spółki.

Można w tym miejscu także przywołać dwa scenariusze, kiedy spółka z o.o. szczególnie dobrze zadziała. Po pierwsze należy tu powiedzieć o prostej strukturze, kiedy mamy osobę fizyczną jako właściciela spółki z o.o. i na tym struktura się kończy, ewentualnie kilkoro właścicieli. **Tutaj istotnym punktem do zbadania jest ten tzw. CIT estoński.** Drugim takim scenariuszem może być struktura holdingowa – sytuacja, w której mamy wiele biznesów.

Po pierwsze ta prosta struktura i estoński CIT - co nam daje? Przy małym podatniku, czyli tym, który nie przekracza 2 mln euro przychodów, zwróćmy uwagę, że łączny podatek dochodowy od osób prawnych i od osób fizycznych przy wypłacie dywidendy, to jest tylko 20 proc. Ten 20-procentowy podatek jest zastrzeżony dla spółek, które dokonują większych inwestycji. To ograniczenie ma zostać zniesione, czyli mamy 20 proc. zamiast standardowych 26,29. To 26,29 wynika z 9-procentowego podatku CIT i 19-procentowego podatku od dywidendy, czyli od tych pozostałych 91 procent zysku.

Przy większym podmiocie mamy 25 bądź 30 procent, to już w zależności od poziomu inwestycji, ale nadal jest to mniej niż standardowe 34,39, liczone w podobny sposób: 19 proc. CIT, 19 proc. podatku od dywidendy od pozostałej części – oczywiście przy założeniu wypłat dywidend w całej wysokości zysku. Jeżeli nie wypłacam tej dywidendy w całości, a przy większych podmiotach jest to raczej pewna reguła, z tego, co obserwuję rynek, to ta korzyść będzie tutaj większa.

Z wejściem w estoński CIT jest jednak pewien problem, chociażby aport jest wyłączony, a przy przekształceniu może pojawić się w pierwszym roku tzw. podatek od przekształcenia. Nowe przepisy mają znacząco ten podatek ograniczać, tylko do niektórych sytuacji, więc w większości przypadków wydaje się, że tego podatku może tutaj nie być. Sam estoński CIT to są dość złożone przepisy niemniej jednak warto się im przyjrzeć, szczególnie że „Polski Ład” likwiduje dużą część ograniczeń przy wchodzeniu w ten sposób rozliczeń.

I teraz ten drugi scenariusz, czyli struktura holdingowa – jest to alternatywa, ponieważ tutaj estońskiego CIT nie zastosujemy, wprost mamy wyłączenie. Taka struktura holdingowa niewątpliwie daje łatwość startowania i finansowania nowych biznesów. Przykładowo mamy spółkę operacyjną, która generuje zyski. I chcielibyśmy, żeby te zyski zostały wykorzystane do uruchomienia nowego biznesu. Mając strukturę holdingową, jesteśmy w stanie dokapitalizować ten nowy biznes łatwo i bezpodatkowo, wypłacając chociażby dywidendę spółce holdingu. Ta spółka holdingowa może wyposażyć ten nowy biznes w kapitał czy to poprzez wkład, czy poprzez pożyczkę.